

Jan Altink

Bron:

“De Ploeg 1914-1941. De hoogtijdagen.”

C. Hofsteenge

1993 Benjamin & Partners

ISBN 90 5477 009 0

Pagina's: 76 t/m 84

In 1900 werd Jan Altink ingeschreven als leerling aan de avondcursus aan Minerva. Hij bleek een buitengewoon getalenteerde leerling, wiens werk gedurende zijn academiejaren met prijzen, getuigschriften en eremedailles werd beloond. Met goed gevolg legde hij in 1907 het eindexamen af voor de cursus Vlakversiering. Hij vervolgde zijn opleiding met de cursus Levend Model, die voorbereidde op de middelbare tekenakte, waar hij in het tweede cursusjaar (1908–1909) voor de modeklasse de zilveren academiemedaille verwierf. Hij sloot deze opleiding in 1911 af met het behalen van de akte M.O.-Teekenen.

In 1912 trok Jan Altink met zijn vriend Sibbele Ongering naar Hamburg, waar zij in de winter van 1912 het circus Hagenbeck decoreerden. Hij voorzag in die jaren naast het lesgeven aan de avond-teken- en ambachtsschool in Leek, Middelstum en Zuidbroek, in zijn levensonderhoud als decoratieschilder, waarbij hij soms met Sibbele Ongering samenwerkte. Omstreeks 1915 begon hij met Berend Barlinckhoff aan de Visserstraat no. 14 in Groningen het reclamebureau Barlinckhoff en Altink Decorateurs en Teekenaars, zoals de door Altink ontworpen wervingskaart vermeldt. In maart 1918 nam Altink deel aan de Picturamentoonstelling in de zalen van het museum, waarvoor hij vier olieverfschilderijen inzond: een boerderij, een portret en twee gezichten op het Schuitendiep.

Altink en De Ploeg

Jan Altink was een van de ondertekenaars van de invitatie voor de oprichtingsvergadering ‘van een kunstkring onder Groninger artisten’ die op 31 mei 1918 naar belangstellenden werd verzonden. Zijn voorstel de kunstkring ‘De Ploeg’ te noemen – hij had hierbij gedacht aan het ontginnen, dus ook ploegen, van het Groningse kunstleven – werd aangenomen en in de statuten vastgelegd. Op⁴ mei 1921 werd Jan Altink gekozen als eerste secretaris van De Ploeg. Door de activiteiten van de afdeling voor toegepaste kunst nam hij in september 1921, onder anderen met zijn vriend Ongering, zitting in een door de Bond van Woningbouwverenigingen benoemde commissie, die een woninginrichtingstoonstelling voorbereidde. Hiertoe was een aantal woningen aan de J.W. Frisostraat beschikbaar gesteld, waar plaatselijke meubelfabrikanten en -leveranciers hun ‘volksverheffende’ – esthetisch en finan-

cieel verantwoorde – produkten toonden. Altink was verantwoordelijk voor het decoratieve gedeelte van de interieurs, die bij het publiek in de smaak vielen. Enkele maanden later verhuisde Altink zelf naar de J.W. Frisostraat. In mei 1922 werd hij benoemd tot tweede secretaris van De Ploeg.

Altink abonneerde zich in maart 1923 op advies van Wiegers op *Het Overzicht*. In maart nam hij deel aan het huurgarantiefonds voor het nieuwe verenigingsgebouw aan de Lage der Aa en organiseerde met Wiegers en Dijkstra het eerste lustrumfeest van De Ploeg op 19 mei 1923 op Blauwbörgje. Later dat jaar maakte hij deel uit van de commissie die de in september 1923 gehouden tentoonstelling ‘Naakt’ voorbereidde. In de jaarvergadering van 17 mei 1924 stelde Jan Akink zich niet meer herkiesbaar als bestuurslid. Dezelfde maand verscheen de Ploeg-uitgave *Teekeningen*, met werk van Wiegers, Altink en Werkman, en tekst van Hansen, waarin van Altink zes tekeningen werden opgenomen. Van Johan van Zweden, die al enige tijd zijn leerling was, tekende Altink in november een portret, dat als omslag diende voor het eerste nummer van *Het Kouter*. In het tweede nummer van *Het Kouter*, verschenen in januari 1925, werd zijn grote houtsnede ‘Landschap met boerderij’ opgenomen.

Sinds 1925 gaf Jan Altink les aan de Avondschool voor Lager Nijverheidsonderwijs en de MTS¹ en maakte dat jaar twee keer deel uit van de jury voor de Ploeg-tentoonstellingen. Over de najaarstentoonstelling van 1925 was hij zeer ontevreden. Hij sprak van een opvallend gebrek aan eenheid in de expositie.² De geïllustreerde catalogus – het vierde nummer van *Het Kouter* – waarin van hem het schilderij ‘Landweg met vrouw’ was afgebeeld, veranderde niets aan zijn opstelling. Hij achtte het evenmin wenselijk dat onbevoegden voor de tentoonstellingen werden geïnviteerd³ die door hun onoordeelkundige recensies de Ploeg-exposities meer kwaad dan goed deden. Het was een van de zeldzame gelegenheden waarbij Altink stelling nam in een voor hem serieuze aangelegenheid. Eerder dat jaar was Altink begonnen met reclamewerk voor de warenhuizen van Vroom & Dreesmann in Zwolle en Meppel. De samenwerking duurde tot 1932 en was Altinks grootste reclameopdracht. Hij maakte voor Vroom & Dreesmann onder meer advertenties, folders, strooibiljetten, raambiljetten, vlaggen, verpakkingsmaterialen en handelsdrukwerk. Het laatste werd bij Werkman gedrukt.

Altinks oudere reclamewerk heeft een zakelijke, overzichtelijke vormgeving, die echter rond 1929 een speelser karakter kreeg. Opvallend is dan de toepassing van ruit-, damhord- en stippelpatronen in de letters en in de schuingeplaatste balken en de soms golvende lijnen, die onwillekeurig doen denken aan Alkema’s beeldelementen in diens lino’s uit 1926 tot 1928 en van grotere invloed lijken op Altinks reclamewerk dan de typografie van H.N. Werkman. Vanaf 1930 gebruikte Altink meer aan het vrije werk gerelateerde illustraties in zijn advertentieontwerpen. Hij had een voorkeur voor sterke kleurcontrasten die door het gebruik van zwart en felle, ongemengde kleuren als rood, geel en blauw tegen een gekleurde achtergrond het reclamewerk extra uitstraling verleenden. Uit de verscheidenheid van Altinks ontwerpen voor Vroom & Dreesmann blijkt zijn vermogen om voor ieder gewenst doel een aansprekende vormgeving te ontwikkelen, die voor die tijd modern was. Ook voor Groningse bedrijven ontwierp Altink advertenties en beeldmerken, onder meer voor K. Bossina, een jongere academiegenoot, ‘in verfivaren en schoonmaakartikelen’, voor J. van der Woude te

Haren⁴ 'in centrale verwarming en stookapparaten' en voor de sanitaire groothandel Frans Jeltjes.⁵ In januari 1926 werd Akink verkozen tot penningmeester en vormde hij met Johan Dijkstra en Jannes de Vries het dagelijks bestuur van De Ploeg. Op zijn voorstel werd besloten alle buiten Groningen te houden exposities van De Ploeg te jureren. In september 1928 was Altink lid van de commissie ter voorbereiding van de later dat jaar gehouden jubileumtentoonstelling in het museum. Kort daarna verloofde hij zich met Nelly Hubbeling uit Den Helder, met wie hij in juli 1930 trouwde.

Hij maakte in 1933 deel uit van de tentoonstellingscommissie voor de jubileumtentoonstelling, de Internationale Tentoonstelling van Moderne Kunst te Groningen, bij Fongers. Tijdens deze expositie werd Altinks inzending, het schilderij 'Landschap', verkocht. In oktober 1934 werd hij secretaris van De Ploeg. In dezelfde vergadering werd besloten dat hij de prent voor de kunstlievende leden zou maken. Van deze houtsnede werden 40 exemplaren bij Werkman gedrukt. Eerder dat jaar kreeg Altink een vaste aanstelling aan de MTS (Academie Minerva) waar hij de modelkiasse leidde.⁶ Op 22 maart 1941 werd Altink, samen met Faber, belast met het regelen van de stemming over de voorlopige leden, waardoor in deze laatste 'vooroorlogse' vergadering vier 'voorlopige leden' aan de kunstkring werden toegevoegd.

Jan Altink was in 1921 betrokken bij de activiteiten van de Bond van Woningbouwverenigingen. In januari 1924, toen de Ploeg-kas leeg was, besloten Akink, Wiegers en Werkman voor eigen risico de voorgenomen lezing van Anton Constandse⁷ doorgang te laten vinden.⁸ Op 24 maart 1924 sprak Constandse in de Harmonie te Groningen over 'De Revolutie en de Kunst'. Het organiseren van een Ploeg-lezing met een zo bekend en overtuigd alarmist⁹ als spreker, getuigt van een toen niet algemeen geaccepteerde politieke en maatschappelijke belangstelling van de drie organisatoren. Vermeldenswaard is in dit kader dat Altink samen met Van Zweden een door de Franse humanist George Duhamel (1884 – 1966) georganiseerd pacifistenkamp in Chevreuse, België, bezocht. Later portretteerde hij uit het geheugen diens echtgenote, die daar declameerde, in aquarel.¹⁰ Bijzonder is ook het ex libris voor Eltjo Ruggie, wethouder van Volkshuisvesting te Groningen, dat Altink omstreeks 1930 maakte. Een brug, waarin de initialen van de SDAP voorkomen, verbindt een verkrotte bouwval met enkele woningen van het type sociale woningbouw, waarbij een hand met een wetsrol de toestandkoming hiervan symboliseert – niet door revolutionair elan, maar door actieve uitvoering van de woningwet.”

Vanaf het eind van de jaren '20 illustreerde Altink een aantal dichtbundels van de streektaaldichter Jan Boer, een kinderboekje van Herman Poort en enkele onderwijskundige uitgaven.

Het werk

Kenmerkend voor Jan Altink is zijn grote voorliefde voor het buiten werken. Het maakt hem meer dan enig ander Ploeg-lid de 'landschapsschilder van de kunstkring bij uitstek'. De soms spontaan ontstane, scherp waargenomen en raak weergegeven was- en olieverfportretten tonen aan dat hij ook dat motief ten volle beheerste en daarin zichzelf soms overtrof. Hij was een trefzeker tekenaar, die niet meer vastlegde dan nodig was. Als graficus liet hij een belangrijk oeuvre na, waarin de etsen en de litho's een prominente plaats innemen.

1910–1922

F.H. Bach werd door Altink als zijn belangrijkste leermeester beschouwd. De stimulans die van Bach uitging – hij joeg zijn leerlingen naar buiten en leerde hun kijken en noteren – is van grote invloed geweest op de jonge Altink en als het ware in hem gesublimeerd.

Altink schilderde aanvankelijk in een tonig grijs en groen gehouden palet. Sfeervolle, in een post-impressionistische trant geschilderde landschappen, stadsgezichten, portretten en een enkel stilleven zijn, ook in de beginjaren al, veelvoorkomende motieven. De oudste over Altinks werk aangetroffen recensies dateren van maart 1918, toen hij deelnam aan de Pictura-tentoonstelling in het Museum van Oudheden. Zowel de *Provinciale Groninger Courant als de Nieuwe Groninger Courantspraken* over ‘opvallend goed werk van den heer J. Altink’. Een recensie van ruim twee jaar later over de tweede Ploeg-tentoonstelling in het museum¹² zegt:

‘Altink schildert zijn buitenstudies blijkbaar met voorliefde op sombere dagen, over zijn werk ligt een grijsheid die de stemming wel treft.’ Toch bleek hij ook anders te kunnen. De recensent van *Ons Noorden* schreef in juli 1919 naar aanleiding van Altinks inzending voor de Ploeg-expositie bij Ongerig: “t Is knap werk wat hij levert, zowel wat ‘t teekenen betreft als de kleuren. Hoe heerlijk vlammen niet die papavers.’ ‘Blauwe kar bij Blauwbörgje’ uit 1921 laat zien hoe Altink op weg ging naar een nieuwe werkwijze. De nog voorzichtige toepassing van het paars in het pad tussen de hooiberg en de grijsgroene schuren, het oplichtend roze in de door het silhouet van de stad gevormde horizon en het blauw van de centraal in de compositie geplaatste kar wijzen op Wiegers’ terugkeer in Groningen. Altink experimenteerde die zomer ook met het pointillisme, samen met Dijkstra, die enige tijd in deze stijl zou blijven werken.¹³ Dat rond 1922 verandering optrad in zijn werk, vooral in het kleurgebruik, blijkt uit een veel geciteerde recensie in het *Nieuwsblad van het Noorden* van april 1922 over de Ploeg-tentoonstelling bij Pictura: ‘Verder sproeit er ook over Altinks landschap wat zomer, waar tegenover zijn ‘Moestuinen’ bedekt schijnen met een intensieve laag A.J.P.’s frambozenpudding’. Op een genuanceerder manier werd dit bevestigd door recensent A.A. van de *Provinciale Groninger Courant* in juni ’22, die uitvoerig schreef over Altinks werk op de solotentoonstelling bij Ongerig: ‘Altink is een stoer werker, die zonder tot ‘-ismen’ en uitersten te vervallen, toch prettig aandoend, frisch modern werk levert’.

Zijn inzendingen in de periode 1918–1922 – die doorgaans positief werden beoordeeld – bestonden uit olieverfschilderijen, een enkele aquarel en vele tekeningen. Opvallend is de verscheidenheid aan technieken: Oostindische inkt, potlood, houtskool en (kleur-) krijt.

1923–1927

In 1923 exposeerde Altink voor het eerst grafisch werk. Op de in januari 1923 bij Pictura gehouden Ploeg-tentoonstelling toonde hij ‘een paar knappe etsen’,¹⁴ ‘waarin hij het beste voor de dag komt.’¹⁵ In de catalogus van deze tentoonstelling werden van hem twee houtsneden afgedrukt, ‘Portret’ en ‘Erf Blauwbörgje’, waarnaar hij in 1937 een olieverfschilderij maakte.¹⁶

De recensent van de *NRC* merkte in een van de etsen een voor het werk van Altink kenmerkend beeldelement op, de weg: ‘Prachtig vond ik een klei-achtigen, donker natten weg bij het

schilderachtige dorpie Oostum.' Hij kondigde ook, als in een profetie, het latere werk aan in zijn beschrijving van de etsen en de tekeningen: 'De natte voren weerkaatsen de ijle noordelijke lucht, de schrale bomen vormen een netwerk voor de daarachter opgestapelde dorpsbuurt met kerk. Wijde ruimten tekent hij door etsprocédé en met inkt in het landschap aan het Reitdiep.' De weg, evenals het diep of kanaal, soms een combinatie van beide, is een buitengewoon effectiefbeeldelement waarmee een sterke expressie kan worden bereikt. Naast Altink gebruikten ook de andere Ploeg-leden, vooral in de jaren 1923 tot 1927, deze motieven, die in combinatie met de veel toegepaste hoge horizon grote ruimte en diepte suggereerden.

In 1924 is er een doorbraak zoals Jos de Gruyter het omschreef, te constateren in Altinks werk. In wasverf registreert hij in sterke, felle kleuren en vereenvoudigde vormen de 'wezenstrekken van het Groningse landschap', dat vooral door zijn toedoen tot een algemeen begrip is geworden. De eerste vermelding van Altinks als expressionistisch omschreven schilderijen gaf het *Nieuwsblad van het Noorden* in mei 1924: 'Hij verbaast ons daarnaast met landschappen en stadsgezichten, waarin wij hem niet terugkennen.' Op de foto van de expositie van 11 tot 25 mei 1924 is als tweede van rechts, tussen het schilderij 'Aanbouw' en 'Kanaal' (ons bekend als 'Ijsbrekers') op het eerste schot een schilderij met bomenrij en kanaal herkenbaar dat in een recensie van de *Provinciale Groninger Courant* van 16 mei 1924 werd besproken: 'Altinks 'Kanaal', groote blauwgroene boomsilhouetten tegen gele lucht boven stadsgezicht, dat veel goeds van hem belooft.'⁷

Altink werkte vaak op het atelier aan zijn landschappen, waarbij een snelle notitie of schets als uitgangspunt diende, zoals mogelijk bij het schilderij 'Blauwbörgje', dat omstreeks 1924 ontstond.¹⁸ Van dit schilderij is een schets uit 1923 en een ongedateerde ets bekend. Het merendeel van de stukken uit de periode 1923 tot 1927 werd in die jaren geëxposeerd. Door het verloren gaan van de oorspronkelijke titel, verwarring die kon ontstaan door Altinks gebruik van sobere, vaak identieke titels, is het in slechts een enkel geval mogelijk de schilderijen van een exacte expositiedatum en authentieke titel te voorzien. Het portret van Johan van Zweden uit 1924 werd geëxposeerd in de Ploeg-tentoonstelling van mei 1925 onder de titel 'Portret van de heer Van Zweden'. Over Altinks inzending merkte mej. A.M. Dommering in het *Nieuwsblad van het Noorden* op dat hij 'sinds verleden jaar nog weer aanmerkelijk moderner is geworden in zijn uitingen.' In een recensie van september 1926 constateerde zij al enige verandering in de landschappen: 'De landschappen verschillen in techniek en kleur sterk met vorige doeken, waarin het paarsrood van den grond overheerschte.' Zij refereerde hier aan doeken als 'Egger' uit 1925 en 'Kleiland' uit 1926, waarin het zware van de Groningse klei en de invloed van het Gronings Expressionisme nog sterk aanwezig is. Het werk werd lichter en speelser, veranderde langzaam maar zeker naar een 'verhevigd Impressionisme' zoals in het schilderij 'Fietsers' (1927) al zichtbaar werd. Dit schilderij had door het ontbreken van een catalogus bij de tentoonstelling geen titel, maar werd door een recensent die de Ploeg-expositie van februari 1927 besprak, daarvan voorzien.

Tussen 1924 en 1927, de jaren die wel als de belangrijkste voor Altinks expressionistische periode worden beschouwd, exposeerde Altink naar schatting zo'n tachtig schilderijen,¹⁹ een

representatief deel van het grote oeuvre dat in deze jaren ontstond. Naast stillevenen nemen de portretten, maar vooral de landschappen, een belangrijke plaats in.

1928–1941

Aan de hand van het schilderij 'Reitdiep, bij de betongieterij' uit 1927 wordt duidelijk wat het expressionistische intermezzo bij Altink heeft teweeggebracht. Met zijn tot doorgaans drie kleuren beperkte palet schilderde hij hier in rijke, harmonische en heldere kleuruanceringen een zuiver waargenomen, haast lyrisch voorjaarslandschap waarin de suggestie van licht en ruimte domineert. In dit stuk is de toon gezet voor het werk van de komende jaren. Altink schilderde in deze periode veel buiten met Job Hansen en Ekke Kleima, waardoor met name tussen Altink en Hansen een wisselwerking in de schilderkunstige behandeling van het gekozen motief ontstond. Voor hen was hij meer een oudere collega dan een leermeester. Op de jubileumtentoonstelling van De Ploeg in oktober en november 1928 werd Altink door A.W. Kort in de *Provinciale Groninger Courant* met Wiegers en Van der Zee de meest natuurlijk aangelegde schilder genoemd omdat hun werk uitsluitend kleur was. In juli 1930 nam Altink deel aan de Zwart-Wit Tentoonstelling van De Ploeg in het Stedelijk Museum te Amsterdam. De catalogus van deze expositie, waarin twee tekeningen van Altink werden opgenomen, vermeldt van hem veertien inzendingen. De recensent van de NRC van 16 maart 1930 constateerde: 'Altink tekent op een vlotte wijze waarbij hij het voornaamste vastlegt...' De tekeningen vormen een stabiele factor in Altinks werk. Ondanks de soms veranderende schilderkunstige inzichten blijven ze in een gestage stroom ontstaan, ook in de periode 1930–1941, waarin het accent meer en meer van olieverf verlegd werd naar de tempera en aquarel. Zijn grafisch werk stelde Altink in deze periode slechts drie keer tentoon. Bij de Haagse Kunstkring in 1929 waren vier etsen en een litho te zien, bij Scholtens in 1932 enkele landschapsetsen en in 1938, bij de lustrumtentoonstelling in Pictura, één oudere litho. De litho's, die doorgaans een sterk expressionistische behandeling tonen, kwamen na 1926 niet meer in zijn grafisch oeuvre voor. Naast houtsneden, die echter vooral voor gebruiksgrafiek als ex libris en illustraties werden toegepast,²⁰ wordt het belangrijkste deel van zijn grafiek gevormd door etsen in aquatint en droge naald, die tot in de jaren '50 ontstonden.

Voor de Ploeg-tentoonstellingen in deze periode zond Altink doorgaans schilderijen in die soms in wasverf, soms ook in olieverf waren uitgevoerd. De diverse recensenten namen onder andere 'naar het Expressionisme gerichte kleurcombinaties', 'juichend blijde kleuren' en 'ijle schimmigheid' waar. Door Akinks verhuizing naar Helpman in 1933, een wijk in het zuiden van de stad, verdween het zo typisch Groningse kleiland als motief. Het maakte plaats voor een meer op Noord-Drenthe georiënteerd landschap, waarin de buurtschap Essen en het Paterswoidse Meer een belangrijke rol speelden. De recensenten constateerden dat de nieuwe omgeving van invloed was op zijn kleurgebruik. Het gebruik van paars en oker, rood en geel verklaarde de door Observer in het *Groninger Dagblad* van 6 oktober 1938 gehanteerde omschrijving van het werk: 'Altink verdiept zich verder in een warmkleurig Impressionisme, dat donkerder is en minder robuust dan zijn vroegere werk.'

Samenvattend is Altinks werk te omschrijven als een krachtig, soms wat ruw, dan weer fijn Impressionisme, dat als het ware op verschillende klankhoogten, nu eens donker en diep,

dan weer kil en zonnig, één geest ademt: een intense beleving van de door hem zichtbaar gemaakte wereld.

1942–1971

In de oorlogsjaren ontstonden vooral stillezens, wintergezichten bij Essen en landschappen met het Paterswoldse Meer en het Schildmeer (ten noordoosten van de stad) als motief. De stillezens,²¹ waaraan Altink vaak 's nachts werkte, vertonen veelal een donker palet, evenals het bruinigrijze gamma in enkele landschappen uit die jaren, door de deprimerende tijdsomstandigheden. Na de oorlog vertoont het werk vele variaties, waarbij de tempera- of olieverf soms subtiel en dun werd aangebracht, en soms in een uitbundige en driftige trant in impasto is verwerkt.

Toen Altink in 1949 werd gepensioneerd, kreeg hij meer tijd voor het vrije werk. Hij ging reizen, aanvankelijk in Nederland, later vooral naar Zuid-Frankrijk, waar hij logeerde 'chez Teddy', een broer van Johan van Zweden, in Venthon.

In februari 1955 werd hem de Beroepsprijs van de provincie Groningen voor 1954 toegekend. Datzelfde jaar werd hij lid van de Jury voor de Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst. Ter gelegenheid van zijn 75e verjaardag vond in het Groninger Museum de eerste overzichtstentoonstelling van Altinks werk plaats. In 1969, nam het Haags Gemeente Museum als eerste grote museum in het westen van het land het initiatief tot een grote overzichtsexpositie. Het uitzoeken en opsporen van werk leidde tot de eerste uitvoerige kunsthistorische publikatie over de schilder en zijn werk. In oktober 1970 werkte hij aan zijn laatste schilderijen: een landschap bij Ten Boer, een landschap van het hogeland en een gezicht bij Harenmolen. Karakteristiek voor Altink is wat hij hier zelf over zei: 'Ik heb een tijd gewerkt aan een opdracht: landschap bij Ten Boer. Verder ben ik bezig aan een groot schilderij, een landschap van 't hogeland. Dit is ook min of meer een opdracht. Deze 'opdracht' vind ik prettiger, omdat dit land me meer ligt dan Ten Boer, waar ik voor mijn genoegen niet heen zou gaan om te werken.'²²

Al vanaf 1946 exposeerde Altink jaarlijks weer met De Ploeg, waarvan hij tot in de tweede helft van de jaren '60 deel zou blijven uitmaken. Daarnaast nam hij deel aan een groot aantal andere groepsexposities, waaronder met het Kunstcentrum Prinsenhof, aan de door Van der Zee en Kleima in Baflo georganiseerde tentoonstelling 'Schilders van Wad en Land', aan de tentoonstellingen in De Mangelgang te Groningen, en aan de tentoonstelling 'Peintres de Groningue', die in 1951 in Luik, Charleroi en Bergen te zien was. Belangrijk was zijn deelname aan door Jos de Gruyter georganiseerde exposities, waardoor het vooroorlogse werk van De Ploeg grotere bekendheid kreeg, zoals in 1956 '35 Jaar Moderne Kunst in Groningen', het jaar daarop gevolgd door de tentoonstelling 'Moderne Kunst in Groningen', die was te zien in Venlo, Breda en Leiden. In 1958 nam hij deel aan de in Oldenburg gehouden expositie 'Kunst aus Groningen', evenals aan de expositie '160 Jaar Minerva' in Groningen. Ten slotte dient zijn overzichtstentoonstelling in het Frans Hals Museum te Haarlem in 1978 genoemd te worden, die geldt als de belangrijkste tentoonstelling ooit aan deze integere kunstenaar gewijd.

Laat in de avond van 6 december 1971 overleed Jan Altink in het Academisch Ziekenhuis te Groningen. Met hem ging een prominente figuur uit het Groningse kunstleven heen, de nestor van de noordelijke schildersbent, mede-oprichter en naamgever van De Ploeg, maar voor alles een uiterst bescheiden, beminnelijk en intens levend medemens.